

# ბ რ მ ლ ე

განთავსების ადგილი: თბილისი, გიორგისკაი უბანი, № 1, კაზანის ქუჩა, „ბრძოლა“ კაპიტალისტური და სხვა კომუნისტური წარმართების საზოგადოებრივი განათების განყოფილება, თბილისი, გაბისკაი უბანი, № 3, პეტროვის ქუჩა, „ბრძოლა“ განსაკუთრებული დარბაზი, თბილისი, ნიკიტის გზა და სტრუქტურის პეტროვის ღირს 20 კ.

შასი 10 კ.

№ 23      ტუ კის ს.-დ. იუკ. ზარ. (ბალმუკეივის) გაგ. სოლოქი და თფილისის კომიტეტების ორგანო.      № 23

## მიიღება ხალის მოწერა 1918 წლ.

მოგვლ და შრ გაზათეზი

### „ბრძოლა“, „საზოგადოებრივი განათების განყოფილება“ და „განათების განყოფილება“

რუსეთის ს.-დ. პ. პარტიის (ზალმუკეივის) სოლოქი და თფილისის კომიტეტების ორგანოებზე.

„ბრძოლა“ სკლის მოწერის პირადები: ერთი წლით ღირს 24 მან., ნახევარი წლით — 12 მან., ერთი თვით — 2 მან.

#### მოკლედ.

ეროვნების თვითგამორკვევა, რომელსაც დღეს რუსეთის რევოლუციური კავშირი ანიჭებს, ბალმუკეივის თვითგამორკვევის ერში ორ მოწინააღმდეგე ტენდენციას: ბურჟუაზიულს და პროლეტარულს. ერის გაერთიანება; მისი განთავსება გარეშე მუხრუჭებისაგან წამსვლად ასარგებრებ ბრძოლას ამ ტენდენციას შორის. გაბატონებული კლასები ცდილობენ განთავსდნენ თვითგამორკვევის ერში თავის გემოზე, მიიწვიან, შექმნიან საკუთარ ბურჟუაზიულ სახელმწიფო კავშირს მისი ძალმომრეობის, ბრძოლების და აწმარათ თავისი ბატონობა საკუთარ უზრუნველყოფ. დაიარსება კლასები ამას ეწინააღმდეგებიან და ცდილობენ შექმნან მუხრუჭების და გლეხების სახელმწიფო, როგორც იარაღი მშრომელთა ყოველგვარი ჩაგვრისაგან განთავსდნენ.

ეს ტენდენციები აშკარათ სჩანს დღეს რუსეთში, მეტად იმ ერებში, რომლებიც წარმოების განვითარების მხრით არა თუ არ ჩამოუვარდებიან რუსეთის ეკონომიკისა და ნაწილს, არამედ კიდევ უფრო მეტად. წინ.

ეს ერის თვითგამორკვევა წამსვლად ბალმუკეივის ერში ორ ფორმას: ბურჟუაზიულს და პროლეტარულს, რომელიც შორის გარდაუვალი უფრთხული ითხოვს. კლასთა ბრძოლა მძლავრით მიიწვიან პროლეტარულ ნაწილს რუსეთის პროლეტარიათთან შესაყვამირებლათ და ამით საერთო რევოლუციონური ბრძოლა ღრმადება და ძლიერდება. მაშასადამე თანამედროვე პირობებში ერის თვითგამორკვევა არ მოასწავებს მარტო ერის გაერთიანებას, მის ჩამოშლის, რის შემდეგაც შესაძლოა მშვიდობიანი სახელმწიფოებრივი გზები ბურჟუაზიულ ერთეულთა გადასვლა ერისა. თვითგამორკვევა მძლავრ ფაქტორი ხდება გააღმსებული კლასთა ბრძოლისა, რომელიც დაუღუპელ ნებრეგას აძლევს პროლეტარულ ტენდენციას, და ეს იმით ხდება, რომ სახელმწიფოს შექმნამდე უკვე ჩამოყალიბებულია პროლეტარიატი, როგორც კლასი ბრძოლაში გამობრძედილი და საერთო იდეოლოგიით აღჭურვილი. კლასთა და მეტადრე ამიერ-კავკასიაში უბედურ გამოწყალის წარმოად-

გენს. რა თვითგამორკვევაზე შეიძლება ამიერ-კავკასიაში ლაპარაკი? — ხანგრძლივი. ანუ ერი, რომელსაც შეიძლება მკერბოვლ ერთი იქცეს, მას არ მოეპოვება. მიუხედავად ამისა, ამიერ-კავკასია თვითგამორკვევით, მას ყავს, საუბრითა მთავრობა იმდენათ დამოუკიდებელი, რომ ის ხმის გაცემასაც არა კარგად ღობს რუსეთის ცენტრალურ მთავრობასთან. როგორ ხდება შესაძლებელი ეს უერო სახელმწიფო, ან უერო მთავრობა? ეს დაწესდება დროებითი კომისიისა და ამიერ-კავკასიაში მოსახლე ერებისა — ქართველ-სომხ-თათრებისა, რაიცა ნათლად სჩანს იქიდან, რომ არც ერთი ეს ერი თავის ბელს საბოლოოთ არ უკავშირებს ამ მთავრობას, ყოველი მათგანი გაუფიცებით ცდილობს საკუთარ ერთეულ მთავრობის, ეროვნულ სახელმწიფოს შექმნას. არც ერთ მათგანს არ შესწევს ძალა ამიერ-კავკასიის ეპატრონის და ამ მხრით ამიერ-კავკასიის ეროვნულ თვითგამორკვევაზე ლაპარაკი შედგება, მაგრამ ყოველ მათგანს აქვს მისწრაფება ეროვნებათ ჩამოყალიბდეს და რუსეთის დიდი რევოლუციური თავისი ეროვნული გაერთიანების, ეროვნული სხეულის შექმნისთვის გამოიყენოს. ამიერ-კავკასიის ხალხნი იმდენათ არიან ჩამოშლი თანამედროვე ცხოვრებაში, რომ იმიერ-კავკასიაში მომწიფებულია საკითხი ეროვნული სხეულის შექმნისა, როგორც ამას ადგილი ჰქონდა ევროპის რევოლუციებისა და ომების დროს — დაწყებული საფრანგეთის რევოლუციიდან 1789 წელს და გათავებული 1870 წლით, მაგრამ ამავე დროს იგივე ხალხები იმდენათ არიან ჩამორჩენილნი, რომ პროლეტარულ ტენდენციას, პროლეტარულ თვითგამორკვევას ერთობ უსტიკ გამოხატულება ეძლევა ამ ნაციონალურ გაერთიანება-ჩამოყალიბების პროცესში.

ამით ხერხიანათ სარგებლობენ ამიერ-კავკასიის ერთი, გაბატონებული კლასები და ცდილობენ საკუთარ უზრუნველყოფ ეროვნული ჩამოყალიბება და საკუთარ დაიცვან თავი მოწინააღმდეგე პროლეტარული ტენდენციიდან. თავი მოწინააღმდეგე პროლეტარული ტენდენციიდან. რა ფასს აქვს მათთვის ეროვნულ სახელმწიფოს, თუ ის გლეხურ-მუხრუჭი იქნება?

ჩვენ ვხედავთ, რომ მთელი რევოლი-

უისი განთავსებაში ეს კლასები თავი ცდილობენ ცდილობენ, რომ კლასთა ბრძოლა არ გაღვივებულიყ ამიერ-კავკასიის საზღვრებში. ისინი არა თუ ხელს უწყობენ აგარულ რევოლუციას ამ მხრით-მოქმედების ქვეყანაში, ისინი იმაზე ახერხებენ, რომ მეტ ნაწილათ არც არსდება მშრომელი ხალხის ორგანიზაციები საბჭოების სახით, რომელთაც უნდად მარტო პოლიტიკური ფუნქციები განესაზღვრათ თავისი მოქმედება. მაგრამ იქიდან, რომ ასეთი ორგანიზაციები თითქმის გარდაუვალია მთელ კლასთა ბრძოლის უძლიერეს იარაღად და აგარული რევოლუციის ცეცხლს საყოველთაოთ დაანთებდნენ. გლეხთა საბჭოები არ მოიპოვება დღემდე არა მარტო მუსულმანთა და სომეხთა შორის, არამედ ქართველებშიც, რომლებიც მუდამ იყვებიან თავის პოლიტიკურ სიწიფედ და რევოლუციონერ მოწინააღმდეგე იმეებენ.

ოქტომბრის რევოლუციამ გახადა შესაძლებელი ერთი თვით-გამორკვევა. კავკასიის ხალხებშიც ისარგებლეს ამით, მაგრამ პირველ ყოვლისა შეეცადნენ თავი დაეხრათ თავი ოქტომბრის რევოლუციის აღიდან, უარყოთ მისი სოციალური მხარე და მიეღოთ მხოლოდ ნაციონალისტური თავისუფლება.

მათ ზღუდ აღმართეს რუსეთის მოქმედება, რომელსაც ისინი ანარქიას უწოდებდნენ და შეუდგნენ თვით-გამორკვევას. ამ ზღუდელ საუკეთესო საშუალება იყო საკუთარი მთავრობის დაარსება და რუსეთთან ყოველივე ეკონომიკის გაწყვეტი. ერთი დაკვირვება უნდად საკითხი ანარქიის არ შემოშვება და თვით-გამორკვევისა. ასეც მოხდა.

თვით-გამორკვევა რუსეთიდან ადგილი საქმე. ამიერ-კავკასიის მასშტაბში ეს თვით-გამორკვევა სოციალური ხასიათისა. ის კონტრ-რევოლუციონერია საკუთარ, როგორც კალენდის და დუტოვის თვით-გამორკვევა. მაშასადამე ეს არ სწავებს ეროვნულ თვით-გამორკვევის საკითხს, რომელიც, როგორც ვთქვით, ობექტიურათ მომწიფებულია.

ამიერ-კავკასიის ერებმა თვით-გამორკვევა უნდა განახორციელონ არა მარტო რუსის ერის მიმართ (ეს ადვილათ გადაწყდა კონტრ-რევოლუციის ნიადაგზე), არამედ ერთმანეთ შორის. ისინი ერთმანეთს უნდა გამოეყვანონ, გამოეხიზნონ,

საკუთარი ტერიტორიები დაიმტკიცონ, გავერსი სფეროები განსაზღვრონ და მხოლოდ მაშინ შესძლებენ ეროვნულთა ჩამოყალიბებას, ეროვნულ სხეულთა გადაქცევას.

ეს კი ძნელი საქმეა. სამივე ერთ სუვერენული უნდა იყოს და ამავე დროს სარბილათ მთელი ამიერ-კავკასია უნდა ჰქონდეს. საკუთარ ტერიტორიაში ჩაქედნად სულს ამოხდის თითოეულ ცალ-ცალკე. ეს ტერიტორიებიც სიდავია. ისტორიული ტრადიციები და რელიგიური მოსახლეობა ერთმანეთს არ ეთანხმება. რეალური მოსახლეობაც მეტათ აქრებდნენ სანახაობას წარმოადგენს ხშირათ შეუძლებელი ხდება რაიმე მიჯნის გაველება. გამიჯნა კი აუცილებელია.

რანაირათ შეიძლება საკითხის გადაწყვეტა? საერთო შეთანხმებით, ამბობენ თვით დანტერესებული მხარეები. მაგრამ ეს ცარიელი ფრაზაა. შეთანხმება მხოლოდ უკანასკნელი გამოხატულება იქნება რეალურ ძალთა განწყობილებისა. ამ ძალებსაც იკრებენ, მათ ქმნიან და რაზემე ნაციონალური საბჭოები ნაციონალურ პოლიციის და კორპუსების სახით, მაგრამ ეს არა ემართა. საერთო მოკავშირეები. მათ ძეგან მოპოვებაში წინ დგება მთელი პოლიტიკა, რომელსაც ქვიან ორიენტაცია.

ამიერ-კავკასიის ერები უკვე იმუშაებენ თავის ორიენტაციას. ისინი თვით ერთი-მორეს უკავშირდებიან, ერთი მეორეს ანაპირებენ და მით ცდილობენ ერთი მხრის სარბილათ ლუკმა წააღლიჯონ.

დამასასიათებელია ქართველ-თათრების ორიენტაცია. ისინი ერთმანეთს უკავშირდებიან, შეთანხმებულ მოქმედებას ცდილობენ. მათ დაახლოვებას ადვილდეს სწორეთ ის, რომ ისინი შორი-შორს და ერთმანეთს ტერიტორიალურათ, თითქმის არ ხვდებიან ერთმანეთს მიჯნებით და სადავო ამ მხრით მათში თითქმის არაფერია.

მით შორის ამართული არიან სომეხები, რომლებსაც სხვადასხვა მხრიდან ორივე ეს მხარე ედავება მოქმედებას. ტერიტორიის, გავლენას აშკარად, ასეთი პირობებში სომეხები იძულებული არიან დასთმონ; მაგრამ რომ ამ დათმობასაც რაიმე საზღვარი დაედოს, ისინიც იძულებული არიან მოკავშირე ეძიონ და რაკი ასეთი ძალა ახლოს არ მოიპოვება,







[illegible]



